

CRNA GORA
SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE
Broj: 33/8 - 17
Podgorica, 02. mart 2018. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, na 17. sjednici održanoj 02. marta 2018. godine, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, mr. sc. Aleksandar Saša Zeković, doc. dr Branislav Radulović i mr. sc. dr Vladimir Dobričanin** razmatrao je, na inicijativu svog člana, predmet u vezi sa postupanjem policije pozivanja novinara "Vijesti" na informativni razgovor povodom objavljivanja teksta o predaji tri lica u Ulcinju i usvojio nakon pribavljenih informacija i izjašnjenja, provedenog postupka i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Na inicijativu svog člana, Savjet za građansku kontrolu rada policije pokrenuo je postupak **ocjene primjene policijskih ovlaštenja** povodom slučaja pozivanja novinara "Vijesti" na informativni razgovor u vezi sa objavljivanjem teksta o predaji tri lica u Ulcinju koji su dostupni na sljedećim linkovima:
 - <http://www.vijesti.me/vijesti/guzva-u-ulcinjskom-tuzilastvu-advokati-jaci-od-policije-sprijecili-hapsenje-945713>
 - <http://www.vijesti.me/vijesti/policija-saslusavala-novinare-vijesti-pitali-ih-za-izvore-946258>
 - <http://www.vijesti.me/vijesti/radulovic-novinare-saslusavaju-samo-u-nedemokratskim-rezimima-946260>

U inicijativi upućenoj Savjetu se navodi da je lokalna policija pozvala dvoje novinara, **Jelenu Jovanović i Samira Adrovića**, iz dnevne novine "Vijesti" na razgovor iako prethodno niko od pomenutih u tekstu nije na bilo koji način demantovao sadržaj istog, te da se Uprava policije povodom okolnosti nakon kojih je nastao tekst nije oglašavala.

2. S tim u vezi, Savjet je predmetnu inicijativu uzeo u razmatranje i od Uprave policije zatražio detaljnu informaciju o motivima i razlogu pozivanja novinara na razgovor povodom predmetnog teksta i detaljno pojašnjenje opravdanosti istog.
3. Uprava policije je informisala da je Odjeljenje bezbjednosti (OB) Ulcinj uputilo telegram 10.07.2017. godine Centru bezbjednosti (CB) Podgorica, sa zahtjevom da se od novinarkе „Vijesti" Jelene Jovanović uzme izjava na okolnosti objavljivanja teksta pod nazivom "Gužva u ulcinjskom tužilaštvu: advokati jači od policije, spriječili hapšenje", 08.07.2017.godine.
4. Postupajući po telegramu, vođa bezbjednosnog sektora je, 11.07.2017, telefonskim putem pozvao novinarku Jovanović, tom prilikom je upoznao sa razlozima pozivanja i dogovorio vrijeme javljanja u prostorije CB Podgorica.
5. Postupajući po prethodnom dogovoru imenovana je istog dana u 9 sati pristupila u službene prostorije CB Podgorica i pošto je upoznata sa svojim pravima dobrovoljno je dala izjavu na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina. Imenovana je u izjavi navela da duži niz godina radi u dnevним novinama „Vijesti", gdje piše tekstove za sve rubrike, a primarno za „Hroniku" te da je sa

kolegom Samirom Adrovićem napisala tekst o incidentu koji se dogodio u prostorijama ulcinjskog tužilaštva, 7.07.2017, tokom predaje tri lica iz Bara, za koje je postojala osnovana sumnja da su izvršili krivično djelo - iznuda. U izjavi je navela da se prilikom ovog događaja nije nalazila u Ulcinju, već na poslu u Podgorici i da je informaciju o ovom događaju dobila o strane njoj poznatih lica, ali nije željela saopštiti njihova imena, **pozivajući se na odredbu čl. 21 st. 3 Zakona o medijima**.

6. U zaključnici odgovora, koji je Uprava policije povodom predmetnog slučaja dostavila Savjetu za građansku kontrolu rada policije, stoji da je uzimanje izjave na zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina završeno u 9 sati, nakon čega je imenovana napustila prostorije CB Podgorica, a službenici CB Podgorica Stanice policije za javni red i mir su spise predmeta istog dana dostavili OB Ulcinj.

7. Savjet je novinarki Jovanović dostavio odgovor Uprave policije na upoznavanje i **datno izjašnjenje**.

8. Novinaraka Jovanović dostavila je **izjašnjenje** u kom navodi da je Direktor Uprave policije u obavještenju Savjetu naveo da je "pozvana na informativni razgovor, da je dobrovoljno dala izjavu i da je obavještena o razlozima pozivanja". Imenovana ističe da je **tačno** da je je inspektor Baošić (nije sigurna u tačan navod prezimena) pozvao telefonom da dodje u CB i da izjavu, obavijestavajući je da će je "**privesti ako ne dođe**", što je i učinila.

Imenovana, u svom odgovoru Savjetu, je navela da "osim što je taj gospodin bio veoma ljubazan i profesionalan, ništa drugo u tom postupku nijesam doživjela kao profesionalan rad policije, naprotiv - osjećala sam se veoma nelagodno i poniženo, jer je to pokazalo da načelnici, po čijem nalogu je i pokrenuto ispitivanje, nesmetano mogu da zloupotrebljavaju položaj i privode svakoga ko ne misli, ne piše ili ne priča onako kako njima odgovara. Tačnije, onoga ko ne igra kako oni sviraju, dok serviraju lažne informacije medijima, preko kojih pumpaju rezultate svog rada. U ovom slučaju to smo bili kolega Samir Adrović i ja. Policija je od mene tokom uzimanja izjave tražila da **odam izvor informacije**, iako Ustav, Zakon o medijima, Zakonik o krivičnom postupku i Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda novinarima garantuje zaštitu izvora, sa čim su morali biti upoznati".

Novinarka Jovanović u svom izjašnjenju Savjetu dalje je navela: "Uprkos svemu tome, oni su pokušali de **iznude informacije** od mene i prekoračenjem svojih ovlašćenja pokušali da kompromituju moje izvore, kako bi se obračunali sa njima, jer je objelodanjeno da njihovi službenici nijesu profesionalno postupali u konkretnom slučaju, o kom smo kolega Samir i ja izvještavali. Zbog svega navedenog, smatram da se radi o pritisku na moj rad i pokušaju zastrašivanja, ali i mog i kompromitovanja mojih izvora, koje takođe imam i u Upravi policije. Pretpostavljam da su htjeli da me predstave kao neprofesionalca koji odaje svoje izvore, odnosno kao osobu u koju ne treba imati povjerenja.

9. Na bazi utvrđenih činjenica i uvida u obezbjeđene dokaze Savjet je zaključio da je Uprava policija, tj. postupajući policijski službenici u predmetnom slučaju, **izvršili pritisak na imenovanu i sposobnost novinara da štiti povjerljivost izvora** pa su time **prekoračili službena ovlašćenja** iz razloga što je :

- Zakonikom o krivičnom postupku propisano je da se kao svjedok u krivičnom postuku ne može saslušati "lice koje bi svojim iskazom povrijedilo dužnost čuvanja profesionalne tajne (vjerski ispovjednik, advokat, zdravstveni radnik i drugi zaposleni u zdravstvu, **novinar**, kao i druga lica), osim ako je oslobođeno te dužnosti posebnim propisom ili izjavom lica u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne".

- Zakonom o medijima propisano da "novinar i druga lica koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaj, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu, na identitet izvora

nijesu dužni zakonodavnoj, sudskoj ili izvršnoj vlasti ili bilo kom drugom fizičkom ili pravnom licu otkriti izvor informacije koji želi ostati nepoznat"

- Čl. 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisano da "Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice".
 - Evropski sud za ljudska prava, u presudi "Ressiot i drugi protiv Francuske" utvrdio da je "**zaštita novinarskih izvora** jedan od kamena temeljaca slobode medija". Sud je takođe utvrdio i da pravo novinara da sakriju izvore nije puka privilegija, već sastavni dio prava na informisanje.
10. Savjet posebno ukazuje da Uprava policije u svim **narednim slučajevima**, sa posebnom pažnjom treba da cijeni navedene činjenice, domaće i međunarodne standarde i propise, te ne bi bilo kojom sličnom radnjom **ugrozili nesmetan rad novinara**, posebno u dijelu pritiska na iste u otkrivanju izvora ili drugih radnji kojima se povrijeđuju lična i profesionalna prava novinara.

U IME SAVJETA

P R E D S J E D N I K